

de
VRESELIJKE
BELEVENISSEN
van
BARNABY
BROCKET

JOHN BOYNE

John Boyne bij Boekeryj:

Dief van de tijd

De jongen in de gestreepte pyjama

De scheepsjongen

Het Winterpaleis

Noah Barleywater gaat ervandoor

De witte veer

De vreselijke belevissen van Barnaby Brocket

Voor Philip Ardagh

I

Een volkomen normaal gezin

Dit is het verhaal van Barnaby Brocket, en als je Barnaby wilt begrijpen, dan moet je eerst zijn ouders begrijpen; twee mensen die zo bang waren voor iedereen die anders was dat ze iets vreselijks deden, met afschuwelijke gevolgen voor al hun dierbaren.

We beginnen met Barnaby's vader, Alistair, die zichzelf beschouwde als een volstrekt normale man. Hij leidde een normaal leven in een normaal huis, hij woonde in een normale buurt waar hij normale dingen deed op een normale manier. Zijn vrouw was normaal, net zoals zijn twee kinderen.

Alistair had geen tijd voor mensen die afweken of die zich in het openbaar aanstelden. Wanneer hij in de metro zat en een groepje tieners praatte hard, dan wachtte hij tot de volgende halte, sprong naar buiten en liep snel naar een andere wagon voordat de deuren weer dichtgingen. Wanneer hij in een restaurant was – niet zo'n chic nieuw restaurant met ingewikkelde menu's en onbegrijpelijke gerechten, maar een normaal restaurant – raakte hij geïrriteerd als zijn avond verpest werd door de bediening die 'Lang zal ze leven' begon te zingen voor een gast die zo nodig de aandacht moest trekken.

Hij werkte als notaris voor de firma Bother & Blastit in de meest fantastische stad van de wereld – Sydney, in Australië –

en was gespecialiseerd in testamenten, een nogal naargeestige baan die hem op het lijf geschreven was. Het is immers volkomen normaal om een testament op te maken. Daar is niets ongewoons aan. Wanneer cliënten bij hem op kantoor kwamen, waren ze vaak een beetje gespannen, omdat het opstellen van een testament een moeilijke of droevige aangelegenheid kan zijn.

‘Maakt u zich alstublieft niet te druk,’ zei Alistair in zo’n geval. ‘Het is volstrekt normaal om dood te gaan. Eens gaan we allemaal. Stel je voor hoe verschrikkelijk het zou zijn als we altijd maar zouden blijven leven! De aarde zou bezwijken onder al dat overgewicht.’

Wat niet wil zeggen dat Alistair zich veel aantrok van het welzijn van de aarde; dat deed hij niet. Alleen hippies en geitenwollensokkentypes maakten zich zorgen over zulk soort dingen.

Sommige mensen, voornamelijk in het Verre Oosten, hebben de overtuiging dat iedereen – ook jij – de helft uitmaakt van een koppel dat voor de geboorte van elkaar gescheiden is in het reusachtige en ingewikkelde universum, en dat we ons leven lang op zoek zijn naar die losgeraakte ziel die ons het gevoel kan geven weer heel te zijn. Tot het zover is, voelen we ons niet compleet. Soms wordt het ontbrekende deel opgevuld door iemand die, op het eerste gezicht, onze tegenpool lijkt. Een man die van kunst en poëzie houdt, kan bijvoorbeeld verliefd worden op een vrouw die iedere middag tot aan haar ellebogen in de motorolie zit. Een dame die gezond eet en interesse heeft in buitensport kan zich aangetrokken voelen tot een lapzwans die niets liever doet dan sport kijken vanuit zijn luie stoel, met een biertje in de ene hand en een worstenbroodje in de andere. Op ieder potje past een dekseltje. Maar Alistair Brocket had altijd al geweten dat hij zijn leven nooit zou kun-

nen delen met iemand die niet net zo normaal was als hij, hoewel dat op zichzelf juist weer heel normaal zou zijn.

Dat brengt ons bij Barnaby's moeder, Eleanor.

Eleanor Bullingham groeide op in Beacon Hill, in een bescheiden huis met uitzicht over de noordelijke stranden van Sydney. Ze was de oogappel van haar ouders, want ze was zonder enige twijfel het keurigste meisje van de hele buurt. Ze stak nooit de straat over voordat het licht op groen sprong, ook niet als er geen auto te bekennen was. In de bus stond ze op om bejaarden haar plaats af te staan, zelfs als er tientallen andere lege plekken waren. Sterker nog, ze was zo'n welgemanierd meisje dat toen haar grootmoeder Elspeth stierf en haar een verzameling naliet van honderd antieke zakdoeken die zorgvuldig waren voorzien van haar geborduurde initialen, EB, ze zich voornam ooit te trouwen met een man wiens achternaam ook met een B begon, zodat haar erfenis niet verloren zou gaan.

Ze werd notaris, net als Alistair, en specialiseerde zich in onroerend goed, wat ze verschrikkelijk interessant vond, zoals ze aan iedereen vertelde die het haar vroeg.

Ze kreeg een baan bij Bother & Blastit, bijna een jaar na haar toekomstige echtgenoot, en was eerst wat teleurgesteld toen ze op kantoor om zich heen keek en ontdekte dat veel van de jonge mannen en vrouwen die daar werkten zich niet bepaald professioneel gedroegen.

Slechts enkelen hielden hun bureau ook maar een beetje netjes. Veel vaker stonden ze vol foto's van familieleden, huisdieren of, erger nog, beroemdheden. De mannen scheurden hun lege kartonnen koffiebekers in reepjes terwijl ze luidruchtig zaten te telefoneren, en maakten zo een onoglijke troep die anderen later konden gaan opruimen. De vrouwen leken de hele dag door te eten en snoepgoed te kopen van het wagentje met zoete tussendoortjes in felgekleurde wikkels dat om de

paar uur langskwam. Ja, dit was normaal gedrag volgens de huidige maatstaven, maar toch, het was niet normáál normaal.

Ergens aan het begin van haar tweede week bij het kantoor liep ze twee trappen op naar een andere afdeling om daar een uiterst belangrijk document af te geven aan een collega die het stante pede nodig had omdat anders de hele wereld tot stilstand zou komen. Toen ze de deur opendeed, probeerde ze niet te staren naar de wanorde en viezigheid waarmee ze geconfronteerd zou worden, om te voorkomen dat ze haar ontbijt zou oprispen. Maar toen zag ze, tot haar verbazing, iets – of liever iemand – waardoor haar hart een onverwacht sprongetje maakte, als een gazellekalf dat triomfantelijk voor het eerst over een beekje springt.

Aan een hoekbureau, achter een geordende stapel papieren die met kleurencodes was onderverdeeld, zat een charmante jongeman in een krijtstreep pak, met een keurige scheiding in zijn haar. In tegenstelling tot de nauwelijks zindelijke beesten die om hem heen werkten, hield hij zijn bureau netjes, stonden zijn pennen en potloden in ordentelijke houders en lagen de documenten waaraan hij zat te werken overzichtelijk voor hem. Er was geen foto van een kind, een hond of een beroemdheid te bekennen.

‘Die jongeman,’ vroeg ze aan een meisje dat achter een nabijgelegen bureau een bananenmuffin met noten zat weg te werken, terwijl de kruimels op haar toetsenbord vielen en voorgoed tussen de toetsen verdwenen, ‘die daar in de hoek zit. Hoe heet hij?’

‘Bedoel je Alistair?’ vroeg het meisje, ze schraapte met haar tanden langs de binnenkant van de verpakking, voor het geval daar nog wat karamelsaus zat. ‘De saaiste man ter wereld?’

‘Wat is zijn achternaam?’ vroeg Eleanor hoopvol.

‘Brocket. Stom hè?’

‘Perfect,’ zei Eleanor.

En dus trouwden ze. Wat heel normaal was, ze waren immers samen naar het theater geweest (drie keer), naar een plaatselijke ijssalon (twee keer), een dansgelegenheid (slechts één keer: echt leuk vonden ze het daar niet – al dat jiven en die vreselijke rock-'n-rollmuziek), en ze hadden een dag doorgebracht in het Luna Park, waar ze foto's namen en aangename gesprekken voerden totdat de zon langzaam onderging en de lampjes het reusachtige clownsgezicht bij de ingang van het pretpark nog angstaanjagender maakten.

Precies een jaar na hun trouwdag verwelkomden Alistair en Eleanor, die inmiddels in Kirribilli aan de Lower North Shore in een normaal huis woonden, hun eerste kind, Henry. Hij werd geboren op een maandagmorgen klokslag negen uur, woog precies zeven pond, kwam na een korte bevalling tevoorschijn en glimlachte beleefd naar de dokter die hem op de wereld hielp. Eleanor hilde of schreeuwde niet tijdens het baren, in tegenstelling tot de ordinaire moeders die avond aan avond de televisie vervuilden met hun vulgaire gedrag; sterker nog, de bevalling was een zeer beschaafde aangelegenheid, die geordend en fatsoenlijk verliep en waaraan niemand enige aanstoot nam.

Henry was, net zoals zijn ouders, zeer welgemanierd. Hij dronk zijn flesje wanneer hem dat werd aangeboden, at zijn eten en keek altijd hoogst gegeneerd wanneer hij een vieze lui-er had. Hij groeide in een normaal tempo, leerde praten tegen de tijd dat hij twee was en kende een jaar later de letters van het alfabet. Toen hij vier was, zei zijn juf van de kleuterschool tegen Alistair en Eleanor dat ze niets goeds of slechts te melden had over hun zoon, dat hij in alle opzichten volstrekt normaal was, en als beloning kochten ze die middag op weg naar huis een ijsje voor hem. Een vanille-ijsje, uiteraard.

Hun tweede kind, Melanie, werd drie jaar later op een dinsdag geboren. Net zoals haar broer maakte ze het de verpleegkundigen en leraren niet moeilijk, en tegen de tijd dat haar vierde verjaardag zich aandiende, toen haar ouders zich verheugden op de komst van hun nieuwe baby, bracht ze het grootste deel van haar tijd door met lezen of met spelen met poppen in haar slaapkamer, en ze deed niets wat haar zou kunnen onderscheiden van de andere kinderen in de straat.

Er was echt geen twijfel over mogelijk: de familie Brocket was zo'n beetje het normaalste gezin van Nieuw-Zuid-Wales, zo niet van heel Australië.

En toen werd hun derde kind geboren.

Barnaby Brocket kwam ter wereld op een vrijdag, om twaalf uur 's nachts, wat meteen al een slecht begin was omdat Eleanor zich bezwaard voelde dat ze de dokter en de verpleegster uit bed hield.

'Het spijt me reuze,' zei ze. Tot haar schaamte transpireerde ze hevig. Tijdens de bevalling van Henry en Melanie had ze helemaal niet getranspireerd; ze had slechts een zachte gloed verspreid, als een 40 watt-gloeilamp die op het punt staat het te begeven.

'Het geeft niets, mevrouw Brocket,' zei dokter Snow. 'Kinderen komen wanneer ze komen. Zulke dingen hebben we niet in de hand.'

'Toch is het nogal ongepast,' zei Eleanor, en vlak daarna gaf ze een ontzagwekkende gil omdat Barnaby besloot dat dit zijn moment was. 'Hemeltjelijf,' voegde ze daar nog aan toe, met een blozend gezicht van alle inspanningen.

'U moet zich echt geen zorgen maken,' benadrukte de dokter. Hij zich zette schrap om de glibberige zuigeling op te vangen; hij leek net een rugbyspeler die met één voet stevig achter zich in het gras stond en de andere voet naar voren in het zand,

zijn twee handen uitgestoken in afwachting van de beloning die zijn kant op geworpen zou worden.

Eleanor schreeuwde nog een keer, strekte zich languit en hapte verbaasd naar adem. Ze voelde een enorme druk die werd opgebouwd in haar lichaam en vroeg zich af hoe lang ze dit nog kon volhouden.

‘Persen, mevrouw Brocket!’ zei dokter Snow, waarop Eleanor voor de derde keer schreeuwde en haar best deed zo hard mogelijk te persen terwijl de verpleegster een koud kompres op haar voorhoofd legde. Maar in plaats van dit te waarderen, begon ze luidkeels te jammeren en zei toen een woord dat ze nog nooit van haar leven had gezegd, een woord waaraan ze bijzonder veel aanstoot nam als iemand het bij Bother & Blastit gebruikte. Het was een kort woord. Van maar één lettergreep. Maar het leek alles uit te drukken wat ze op dat moment voelde.

‘Zo gaat-ie goed,’ riep dokter Snow opgewekt. ‘Daar zullen we hem hebben! Een, twee, drie en dan nog een laatste keer flink persen, goed? Een...’

Eleanor ademde in.

‘Twee...’

Ze hijgde.

‘Drie!’

En toen was er een geweldig gevoel van opluchting en het geluid van een huilende baby. Eleanor liet zich achterover op het bed vallen en kreunde, blij dat deze verschrikkelijke kwelling eindelijk achter de rug was.

‘Goeie genade,’ zei dokter Snow een seconde later.

Eleanor tilde verbaasd haar hoofd van het kussen. ‘Wat is er?’ vroeg ze.

‘Dit is iets buitengewoons,’ zei hij.

Eleanor kwam overeind, ondanks alle pijn, om een beter beeld te krijgen van de baby die zo’n abnormale reactie uitlokte.

de geboorte van BARNABY

‘Maar waar is hij?’ vroeg ze, want hij lag niet te wiegen in de handen van dokter Snow, en hij lag ook niet aan het voeteneind van het bed. En toen kreeg ze in de gaten dat de dokter en de verpleegster niet meer naar haar keken, maar met grote ogen naar het plafond stonden te staren, waar een pasgeboren baby – háár pasgeboren baby – plat tegen de witte langwerpige tegels gedrukt was en met een brutaal lachje op zijn gezicht omhoog keek.

‘Hij is daarboven,’ zei dokter Snow verbijsterd.

En dat klopte, daar was hij. Want Barnaby Brocket, het derde kind van het normaalste gezin dat het zuidelijk halfmond ooit gekend had, bewees nu al dat hij allesbehalve normaal was, door te weigeren zich te houden aan de fundamenteelste regel.

De wet van de zwaartekracht.

Het matras tegen het plafond

Drie dagen later werd Barnaby ontslagen uit het ziekenhuis en mee naar huis genomen om voor het eerst Henry en Melanie te ontmoeten.

‘Jullie broertje is een beetje anders dan wij,’ vertelde Alistair hun die ochtend aan het ontbijt, en hij koos zijn woorden zorgvuldig. ‘Ik weet zeker dat het iets tijdelijks is, maar vervelend is het wel. Jullie moeten gewoon niet naar hem staren, goed? Als hij denkt dat mensen reageren, moedigt dat zijn dwaze gedrag alleen maar aan.’

De kinderen keken elkaar verbaasd aan en vroegen zich af wat hun vader hiermee kon bedoelen.

‘Heeft hij soms twee hoofden?’ vroeg Henry, terwijl hij de marmelade pakte. ‘s Ochtends at hij graag geroosterde boterhammen met marmelade. ‘s Avonds niet, dan at hij liever aardbeienjam.

‘Nee, natuurlijk heeft hij niet twee hoofden,’ antwoordde Alistair geïrriteerd. ‘Wie heeft er nou in hemelsnaam twee hoofden?’

‘Een tweekoppig zeemonster,’ zei Henry, die onlangs een boek had gelezen over een tweekoppig zeemonster dat Orco heette en nogal wat tumult had veroorzaakt in de Indische Oceaan.

‘Ik kan je verzekeren dat je broer geen tweekoppig zeemonster is,’ zei Alistair.

‘Heeft hij een staart?’ vroeg Melanie, terwijl ze de lege kommetjes verzamelde en netjes op een rijtje in de afwasmachine zette. De hond van de familie Brocket, Captain W.E. Johns, ras en stamboom niet bekend, keek op bij het woord ‘staart’ en begon die van zichzelf achterna te jagen in de keuken. Hij draaide rondjes totdat hij omviel en bleef vrolijk hijgend en voldaan liggen.

‘Waarom zou een pasgeboren jongetje een staart hebben?’ vroeg Alistair met een diepe zucht. ‘Werkelijk, kinderen, jullie hebben een levendige fantasie. Het is een raadsel hoe jullie daaraan komen. Jullie moeder en ik hebben allebei totaal geen fantasie, en we hebben jullie ook zeker niet zo opgevoed.’

‘Ik zou wel een staart willen hebben,’ zei Henry peinzend.

‘Ik zou wel een tweekoppig zeemonster willen zijn,’ zei Melanie.

‘Nou, dat heb je niet,’ snauwde Alistair met een dreigende blik naar zijn zoon. ‘En dat ben je niet,’ zei hij, wijzend naar zijn dochter. ‘Dus ik stel voor dat we gewoon weer normaal doen en ervoor zorgen dat alles hier *pico bello* in orde is, ja? We krijgen vanochtend een gast, weten jullie nog.’

‘Maar hij is toch geen gast,’ zei Henry met opgetrokken wenkbrauwen. ‘Hij is ons kleine broertje.’

‘Ja, natuurlijk,’ zei Alistair na een fractie van een seconde.

Iets meer dan een uur later kwam Eleanor aanrijden in een taxi, met een rusteloze Barnaby in haar armen.

‘Wat een levendig kereltje hebt u daar,’ zei de chauffeur toen hij de motor afzette.

Maar Eleanor negeerde de opmerking, want ze hield er niet van gesprekken te voeren met onbekenden, en al helemaal niet wanneer die werkzaam waren in de dienstverlening. Haar